

בנסון - ידיד גדול לישראל, ויוסף סמיט מיסד דתם היה פה, בארץ, בשנת 1841 ונסלח לי ספר בענין זה. ההפלא לשמוע כי ג'ון ארטס התנבא בשנות העשרים למאה הי"ט כי היהודים ישובו לארצם ויחזשו מדינתם. השחוקם וביקש החומר. אמרתי לו שיפנה להסתדרות ציוני אמריקה והם ללא טעק יטציאו לו. הוא הצביע בעד בולדווטר וטעריץ אותו. אמרתי לו כי כל אמריקה, המערבית והמזרחית, הייתה ערויה בחרדה שטא ייבחר בולדווטר.

5,12.64, ל' כסלו

בבוקר בא אצלי סופר הולנדי סלדונג, היה בארץ ובארצות המזרח הקרוב וכתב ספר על הולדות הצביליזציה והדתות במזרח. הוא רוצה עכשיו לכתוב תולדות ויצמן קרא ספרו של ויצמן (Tatland Ennen) ביקש שירשו לו לעיין בארכיון, כמו שנתנו לקרומסן, אבל לא הרשו, כי גם קרומסן לא עמד בדיבורו וציטט מהוך מכתבי ויצמן בניגוד להבטחתו. לא יוכל להכרח עד שהמכתבים יופיעו, כי הכרך הראשון שהיה צריך להושיע מזמן - טרם בא, ולא יחכה עד סוף המאה. הוא מבקש ספגו זכרונותי על ויצמן. סיפרתי לו על פגישתי הראשונה עם ויצמן כעתייתי בגדוד העברי, יחד עם דוב הזו ואליהו גולומב. היה בינינו אז ריב, כי ויצמן נסח לכועל הצעיר, ואנחנו נקסנו בקו אקטיביסטי. פגישת שנית הייתה בקונגרס 1931, ככששלח אותי למגישת עם רמסיי

מקדונלד על מדיניות בריטית חדשה, ואמנם הובטח שישלח נציב עליון ידידותי ועמד בדברו ונחמנה ווקום. בטעם חשלישית - בשנת 1933, כשנבחרתי להנהלת והלכתי ללונדון כשויצמן לא היה נשיא, וביקשתי עזרהו, כי הוא הכיר אנשי המדינה הבריטים. היה אז קונליף ליטטר שר המושבות. בניגוד למנהיגים אחרים סראו בדרישהו אז לשלושים אלף עולים לשנה - עזר לי ויצמן והזמין לביתו את שר המושבות, והעליה גדלה משנה לשנה, עד שהגיעה בשנה 1936 לסעלה טששים אלף. בשנת 1935 חזר ויצמן לנשיאות, ויחד נמשכו - אני אז יו"ר ההנהלה הציונית, והוא נשיא ההסתדרות, עם מלקולם מקדונלד ווקום, בעיקר בעניני עליה, ווקום אמר שבס טשים אלף אינו מכבידום אבל אז ההלו הסרעות שנעזרו ע"י מוטוליני וחייטלר. בסוף 1936 באה ועדת טיל וויצמן נשא למניה לדעתי הנאום הטוב והחשוב בחייו - על 6 מיליונים של יהודי אירופה (היו אז באירופה 9 מיליונים) שבטבילם א"י היא משאח חיים. בשנת 1937 באה הצעה חלוקה ומדינה, הייתי אז יחד עם ויצמן בעד חלוקה, אם כי ציוני אמריקה היו נגד, כי גם ברנדייס היה נגד, ונסעתי אחרי הקונגרס לארה"ב ודיברתי עם ברנדייס בעד חלוקה, והוא הכנגד כי 1) אנגליה הבטיחה לנו יותר, 2) המדיניות הנוכחית אינה אלא *temporary abatement* אם כי הוא האמין באנגליה שסוף סוף תעמוד בדיבורה. אחר כך באה ועידת לונדון בחילת 1939, והחבלו בין שנינו ניגודים מולטימים, אם כי גם ויצמן התנגד למדיניות החדשה של הסגר הלכך, אבל אני הייתי בעד מלחמה חריפה.

בשנת 1940 נמסרה לארה"ב - בשני דברים: כלי, עולמי: לרבר על לב
ידידנו שימריצו עזרה אמריקנית לאנגליה הנלחמת בודדת נגד היטלר, ובקד
הקמת צבא יהודי, דיברתי אז עם ברנדייס - הוא החליט מאנגליה, ודווקא אני
אך הייתי מלא הערצה לעמידה ההקיסה של העם האנגלי שעמד בבידודו נגד היטלר
שכבש כמעט את כל אירופה. מאז נפרדנו דרכינו: ויצמן הוסיף להאמין באנגליה,
אני התאכזבתי לבטרי משנה והאמנתי שחשוב לקיים המנדט, ונשענתי רק על שנים -
הישוב בארץ וכוונתו המזוינת ועל עזרת אמריקה בכוח השפעה יהדות אמריקה.
ויצמן לא נבחר לנשיאות אחרי מלחמת העולם - אבל עשה שיהיה בדול
בשיחותיו עם טרומן, וכשקמה המדינה הצעירה לבחור בו לנשיא המועצה הלאומית
ואחר כך - לנשיא המדינה, אחרי הבחירות הראשונות לכנסת.
סלרינג אז אמר לי כי ויצמן רצה להיות נשיא הנשיא האמריקני. סקסקה
אם הרחיק לכת כל כך, אבל ברור שלא הסתפק בנשיאות כפי שקבענו אז,
לפנות ערב פול אנבל סטר, סזכיר הטמלגה הסוציאליסטית הנורווגית.
היה זה שבוע. ביקר בעין גב, חוזר מחזר לנורבגיה. סיפרתי לו על בעיותינו
העיקריות - בטחון וחינוך, על הכוח החלוצי של הנוער ועל חשיבות הקבוצים.
הוא התאונן שבנורבגיה עוזבים החקלאות, נשארים רק הזקנים ואחרי מותם - המשק
מוזנח. הצעתי לו לסלוח אלינו נוער שיעבוד שנה במושבים ובקבוצים. סיפרתי לו
על בקורו של מייסקי בשנת 1941 (או 1940?) והתרשמותו ואיך הדו"ח שלו טעל על
הרולד לטקי.

בהבתי הערב חשובה למאמרו המכוער של יעקב ש. שמירא "שבושי מושגים"

במעריב של אחמול, בשם "שבושי האמת".

6.12.64, יום א', א' סבת

קיבלתי הבוקר מיוסף פרוטוקול של ישיבת המזכירות מיום 31.12.60

עוד היום לא ידעתי על קיומה, ונודע לי דברים שלא ידעתי על קיומם
ומעניינים במיוחד הדברים שאמר י. שמירא (עמוד 39) על דברי ככה ודברי זיאמה
כששטעו את לבון... ושני אלה עומדים עכשיו כסלע איהן בערו. - גולדה אכרה
כאותה ישיבת (עמוד 49): "אני חושבת את הקופת לבון בהור שר הבטחון לתקומה
אוכלה, ואין זו הפעם הראשונה שאני אוכרת זאת. היתה לי קצת נגיעה לחלק
האחרון של כהונתו כשר הבטחון ואז חשבתי שהוא צריך ללכת, ומעלתי לקראת
כך שהוא ילך, ועשיתי זאת בנוכחותם". אצ בעמוד 64 מספר זיאמה שהוא "רצח"
את ועדה חו"ב (כלומר חידון במרשה) ע"י גאומו בכנסת, והוסיף ש"מסקנות
הוועדה (של הסכעה) לא הכזיבו את העם במדינת ישראל". בעמוד 65 מספר זיאמה:
"אנו עומדים בפני התפטרות של גולדה והתפטרותה של גולדה הגרוס גם התפטרות
של טמיר. אנו עומדים בפני התפטרות של גולדה שהובשה, והתפטרות של סמיר,
ברגע שבולדה התפטר" (הוא הוסיף: "אני אומר לכם את הדברים כמו שהם").
(דברי שמחונות בעמוד 69). משה דיין (חבל עומר העמוד הראשון של דבריו,
עמוד 72): "אני חושש מדרך של התפטרות עם אנשים כהוך הריגה העניין."